

Souvětí podřadné

- označujeme tak souvětí, které obsahuje 1 větu hlavní a alespoň jednu větu vedlejší (může jich být více).

Opakuj si druhy vedlejších vět:

1. podmětná

- o vyjadřuje podmět věty řídící
- o ptáme se 1. Pádem (Kdo? Co?)
- o nejčastěji uvozena vztažným zájmenem (*kdo, co*) nebo spojkami (*že, kdyby, aby*)
- o př. *Kdo lyžuje, rád jezdí na hory., Není mi známo, kdy přijede.*

2. přísudková

- o vyjadřuje jmennou část přísudku jmenného se sponou (vyskytuje se zřídka)
- o ptáme se: Jaká byla? Jaký byl? Co se stalo?
- o př. *Obloha byla, jako když ji vymete.* (⇒ byla jako vymetená)

3. přívlastková

- o vyjadřuje přívlastek věty řídící
- o ptáme se: Jaký? Který? Čí?
- o závisí na některém podstatném jménu věty řídící, blíže ho určuje nebo omezuje jeho význam
- o bývá uvozena vztažnými zájmeny (*kteřý, jenž*), vztažnými příslovci (*kde, kdy, kam*) a spojkami podřadicími (*aby, že, ...*)
- o př. *Zavolali ho ve chvíli, kdy usnul., Lákala ho představa, že by mohl vyniknout.*

4. předmětná

- o vyjadřuje předmět věty řídící
- o ptáme se pádovými otázkami kromě 1. a 5. pádu
- o závisí na slovese věty řídící (nebo na přídavném jménu)
- o nejčastěji uvozena spojkami (*že, aby* aj.), vztažnými zájmeny (*kdo, co* aj.), příslovci (*kde, kam, odkud, ...*)
- o př. *Vzkázal, že máme hned přijít., Víím, že se ti to nelíbí.*

5. příslovečná

- o vyjadřuje příslovečné určení věty řídící, různé okolnosti jejího děje
- o rozvíjí přísudek věty řídící
- o ptáme se otázkami např.: kde, kam, odkdy, kdy, jak, proč, za jakým účelem, za jakých podmínek, i přes co..

d. příslovečná místní

- vyjadřuje místní určení, spojovací výrazy *kde, kam, odkud, kudy*
- př. *Vrať se tam, odkud jsi přišel.*

e. příslovečná časová

- vyjadřuje časovou okolnost, spojovací výrazy *když, až, jakmile, jen, jak, zatímco, dříve, kdykoli, ...*
- př. *Kdykoliv se unavil, zvolnil krok., Když se vracel, přšelo.*

f. příslovečná způsobová

- vyjadřuje příslovečné určení způsobu

- př. *Vykonával práci, jak nejlépe uměl.*
- g. **přísluvečná příčinná** (důvodová)
 - vyjadřuje příčinu (důvod) věty řídicí
 - spojky *že, protože, poněvadž, jelikož*
 - př. *Nepřišel do školy, protože ho bolel zub.*
- h. **přísluvečná účelová**
 - vyjadřuje účel vzhledem k ději věty řídicí (tj. okolnost, kam směřuje jednání)
 - spojka *aby*
 - př. *Uděláme všechno, abychom dobře odmaturovali.*
- i. **přísluvečná podmínková**
 - vyjadřuje podmínku, za které může nastat děj věty řídicí
 - spojky *jestliže, -li, kdyby, jenž, jestli*
 - př. *Jestliže přijedete včas, vyhovím vám.*
- j. **přísluvečná přípustková**
 - vyjadřuje okolnost, která je v nesouladu s obsahem věty řídicí
 - spojky *ač, třeba, byť, jakkoli*
 - př. *Přestože bylo ošklivo, odjeli autem do hor.*

Zdroj: <https://www.cesky-jazyk.cz/slovnicek-pojmu/souveti-podradne/#ixzz6i2lJGP5>

Úkoly:

1. **Doplň do souvětí čárky.**
2. **Označ věty hlavní a vedlejší.**
3. **Urči druhy vět vedlejších.**

Na jaře se vrací z teplých krajin ptáci protože už i v naší krajině najdou dostatek potravy. Kdo se směje naposled ten se směje nejlíp. Již dávno není taková jakou jsem ji znal před léty. Přestože venku stále prší půjdeme do lesa. Sejdeme se tam kde jsme se potkali i včera. Vysoký dům který stojí vedle naší zahrady koupil nový majitel. Řekli nám že nemůžeme ve škole zpívat.